

Knez namestnik in kneginja Olga v Zagrebu

Ze v ponedeljskem »Jutru« smo ob-
išno položili, kako svečano in navdu-
šeno je Zagreb sprejel Nj. Vis. kneza
namestnika Pavla in kneginjo Olgo, ko
sta v nedeljo popoldne prispela na prvi
službeni obisk v hrvatsko prestolnico.
Dvorni vlak je prispel v Zagreb ob 15.
Na kolodvoru so bili že zbrani vsi mini-
stri s podpredsednikom vlade dr. Mač-
kom na čelu, ban dr. Šubašić, člani vod-
stev HSS in SDS, generaliteta z armij-
skim komandantom generalom Nedelj-
kovićem na čelu ter predstavniki za-
grebskih korporacij in ustanov. Pred-
sednik vlade Cvetković se je pripeljal
v spremstvu kneza namestnika z dvor-
nim vlakom.

Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga
sta bila sprejeta z navdušenim vzklika-
njem. Izstopila sta iz svojega vagona
med sviranjem državne himne. Ko so
jima bili predstavljeni na peronu zbra-
ni odličniki in je knez namestnik v
spremstvu vojnega ministra generala
Nedića pregledal častno četo, je dr. Mač-
ček pozdravil visoka gosta s kratkim
nagovorom, v katerem je poudaril svo-
je in vseh Hrvatov veselje nad njunim
obiskom ter jima želel toplo dobrodoš-
lico. Knez namestnik mu je odgovoril:
»Vse besede so me zelo ganile. Nena-
vadno srečen sem, da se nahajam danes
v Zagrebu.«

Nj. Vis. kneza namestnika in knegi-
njo Olgo sta nato pozdravila še ban
dr. Šubašić in komisar mesta Zagreba
Starčević. Tudi njima se je knez na-
meštik zahvalil s toplimi besedami.

S kolodvora sta se visoka gosta od-
peljala s svojimi spremljevalci v ban-
sko palačo. Vozili so se v slavnostnih
kolonadah, v katere so bili vpreženi kras-
ni lipicanci. Vso, kake tri kilometre
dolgo pot so tvorili špalir člani Hrvat-
ske seljačke in meštanske zaštite ter
organizacij HSS in SDS, za njimi pa so
se gnetle množice ostalega zagrebskega
in okoliškega prebivalstva, ki so knežji
dvojici neprestano prirejale navdušene
ovacije. Za knezom in kneginjo sta se
vozila predsednik in podpredsednik vla-
de dr. Cvetković in dr. Maček, nato pa
so sledili ostali predstavniki.

Na Trgu Stjepana Radića, nekdanjem
Markovem Trgu, se je sprevod ustavil.
Tudi tam je bila za špalirjem meštan-
ske zaštite zbrana velika množica pre-
bivalstva, ki je Nj. Vis. kneza in kne-
ginjo prav tako pozdravila z burnimi
ovacijami. Pred cerkvijo sv. Marka je
sprejel knežjo dvojico nadškof dr. Ste-
pinac na čelu zagrebske katoliške du-
hovščine. Pozdravil ju je z daljšim na-

Zgoraj: Vojska čes. Zrinjavce v mesto
Spodaj: Iz cerkve v banske dvore

govorom, nato pa je v cerkvi opravil
zahvalno molitev. Po njej sta se knez
in kneginja s spremstvom podala v so-
sedne banske dvore, zopet sprejeta od
množic z velikimi ovacijami, ki so se
še stopnjevale, ko sta se po par minu-
tah pojavila na enem izmed oken ban-
ske palače. Sledil je pester defile Sel-
jačke in meštanske zaštite ter ostalih
organizacij HSS in SDS pred Nj. Vis.
knezom namestnikom in kneginjo Olgo.
Defile je trajal nad pol ure ter je na-
redil na vse gledalce velik vtis.

Po končanem defileju je župa kmeč-
kih pevskih društev »Matija Gubec« za-
pela od dr. Mačka sestavljeno in uglas-
beno pesem »Seljački život«, potem pa

je kneza namestnika pozdravil v imenu
hrvatskega kmečkega ljudstva bvlši
poslanec Tomo Baburić, ki je po poklicu
tudi sam kmet. Nj. Vis. knez namestnik
mu je odgovoril s govorom, ki ga ob-
javljamo posebej. Zbrana množica je
vmes vedno znova živahno vzklikala
knežji dvojici. Posebno navdušene so
bile ovacije, ko je dr. Maček s kratki
besedami objavil, da je knez namestnik
pravkar podpisal volilni zakon za hr-
vatski sabor.

Zvečer je bila v banskih dvorih sve-
čana večerja, ki jo je na čast Nj. Vis.
kneza namestnika in kneginji Olgi pri-
redil ban dr. Šubašić in na katero je
bilo povabljenih nad 50 oseb.

Na desni: V
špalirju na
ulicah. — Na
desni spodaj:
Konjenica Hr-
vatske zaštite
v sprevodu.

Sloga doma in mir na mejah

Nj. Vis. knez namestnik hrvatskemu prebivalstvu

Po govoru posl. Baburića, ki je pozdravil knežjo dvojico kot predstavnik hrvat-
skega kmeta, je nagovoril z okna banske palače množico, zbrano na Radčevem
trgu, Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Rekel je:

»Veselim se, da se mi je nudila prilika, da v glavnem mestu Zagrebu naslo-
vim svoje prisrčne pozdrave vam, dragi bratje Hrvati in po vas vsej banovini
Hrvatski. Moje veselje je toliko večje, ker pade ta moj obisk na srečne dni, ko
združeni Hrvati, Srbi in Slovenci v polnem medsebojnem zaupanju in vzajemni
ljubezni gradimo tako vdano svojo bodočnost.

S skupno borbo v minulosti, z neprestano borbo skozi stoletja in z ogromnimi
žrtvami Srbov, Hrvatov in Slovencev je obeležena in zgrajena naša jugoslovenska
domovina. Ta borba v minulosti je dala junake borbe in velike mučenike, ki so
s svojimi žrtvami napisali najlepše strani naše zgodovine. Vsi ti naši napori
in visoka nacionalna zavest našega naroda, ki se je vedno pojavila v resnih časih,
nas navdaja z vero in zaupanjem, da smelo gledamo v svojo bodočnost.

Vprašanja, ki so delila naš narod, so zdaj uspešno rešena. Nadaljnja izgra-
ditev naše države ne predstavlja nobenih težav. Na znotraj in mir na mejah,
to je bila moja stalna skrb.

Veselim se, da se s tega mesta lahko zahvalim za tako prisrčen in nadvse
len sprejem. Veselim se tudi, da v tako velikem številu vidim izrazite predstav-
nike hrvatskega naroda, naroda kršnih kmetov in hrabrih vojakov, služabnikov
Boga in domovine. Današnji dan in ta sprejem naj bo dokaz, da smo šli po dobri
poti.

Vaši cenjeni predstavniki, ki so tukaj zbrani, naj bodo prepričani, da bom
še nadalje uporabil svojo moč, da bi delo sporazuma, ki so ga oni
z vztrajnim delom in rodoljubno trudom privedli do uresničenja, rodilo plod,
ki ga vsi mi od njega pričakujemo za splošno srečo in napredek tako banovine
Hrvatske kakor vsega našega sedaj tudi duhovno zedinjenega naroda.

Kneginja in jaz se toplo zahvaljujemo Baburiću za lepe besede, ki nam jih je
naslovil. Živeli!

Nadškof dr. Stepinac pozdravlja Nj. Vis. kneza namestnika v cerkvi sv. Marka

Kneginja Olga

Oficijelni program tridnevnega bivanja Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in
kneginje Olge bo drevi zaključen z elitnim dobrodelnim plesom, ki se bo
vršil pod pokroviteljstvom kneginje Olge v prostorih hotela Esplanade. Kne-
ginja Olga je zlasti v teku zadnjega leta posebno vidno stopila v osrednje
dobrodelnega dela v Jugoslaviji ter si sistematično prizadeva za njegovo
razširjenje in poglobitev.

Kneginja Olga se je rodila 11. julija
1903 v kraljevskem dvorcu Tatoi, ne-
daleč od Aten kot prvorojenka sina gr-
škega kralja Jurija I., kneza Nikolaja,
in kneginje Jelene Vladimirovne. Čla-
nice ruske carske dinastije Dvorce Ta-
toji ima krasno lego sredi prostranega
parka. Vse naokrog se razprostirajo
oljčni gaji. Na bližnjem griču so razva-
line nekdanje Alkibiadove trdnjave, ki
je gospodoval nad vso pokrajino in zla-
sti stražila cesto, vodečo v Beocijo.

V teh parkih je princesa Olga preži-
vela najlepše otroške dni. Oče jo je
sam poučeval v zemljepisju, prirod-
znanstvu, zgodovini, biologiji, risanju in
drugih predmetih. Knez Nikola, esteti
in umetniški, je s svojimi umetniškimi
čutom nadzoroval vzgojo svojih hčerk in
dremil v njih zdravi smisel za umet-
nost in ljubezen do cvetja. Z lahkoto se
je kneginja Olga tudi naučila modernih
jezikov.

Vsako poletje ko je aterska pokrajina
na obliči od zlatega solnca, je kneginja
Olga preživela pri kraljevski družini na

obali Egejskega morja, v kraljevski
vili Faleronu. Obenem s telesnim na-
predkom je naglo dozorevala tudi du-
ševno. Ljudske svečanosti ob velikih
praznikih so vzbudile njeno zanimanje
za narodne noše iz raznih grških pokra-
jiz, in od tlej ji je ostala ljubezen do
narodnega ročnega dela. Božične praz-
nike je z materjo in sestrami večkrat
preživela na carskem dvoru v Petro-
gradu.

Tudi leta balkanskih vojn je kneginja
Olga po večini preživela v Rusiji. Po
srpsko končani vojni se je vrnila do-
mov, a ji ni bilo dano da bi v veselju
oreživala svoja deklška leta. Dne 19.
marca 1913 je v Solunu padel njen ded
kralj Jurij I. Leto dni nato se je zbe-
nel vihar nad vso Evropo. Kneginja
Olga se je pridno učila, toda politični
razvoji v Grčiji ni bil v prid kraljeviški
družini, ki je morala 17. junija 1917 za-
pustiti Atene in se nastaniti v Lausanni
v Švici. Tu je princesa nadaljevala svoji
uk, njena mati kneginja Jelena pa je
razvila uspešno aktivno za pomoč grški
beguncem. Leta 1920, je bila po sevre-

ški pogodbi svečano obnovljena grška
monarhija s kraljem Jurijem II. Ru-
munksi prestolonaslednik Karel se je
poročil z grško princeso Heleno v Ate-
nah, mladi grški kralj Jurij II. pa z ru-
munkso princeso Elizabeto v Bukarešti.

Toda, že so se spet približali črni
dnevi. Nastala je vojna med Grčijo in
Turčijo, ki je končala s turško zmago.
Ni bilo takrat težko zavesti množice
grškega naroda k nemirom in uporom,
ki so se bili in bolj širili. Kralj Jurij II.
je zato z dvorom vred dne 30. oktobra
1922 ponovno zapustil Atene. Kneginja
Olga se je s starši in sestrami podala
v Pariz, kjer je obiskovala predavanja,
razstave in muzeje. Preživela je nešteto
ur pri knjigah, narodnem vezivu in pri
slikanju. Njeni gobelini in ročna dela
v slogu grških narodnih vezin so
vzbudili vedno večjo pozornost na do-
brodelnih razstavah v Parizu.

Ob priliki obiska pri angleškem kra-
ljevskem domu v Londonu se je kne-
ginja Olga srečala s knezom Pavlom
Karadiordjevičem, ki je prav tisti čas
bil tudi gost na angleškem dvoru. Takoi
pri prvih razgovorih se je vnela med
njima mešebojna simpatija, ki se je
še poglobila, ko sta drug od drugega
izvedela kako podobna je njuna usoda,
in ko sta ugotovila, svoji skupni prefi-
njeni umetniški okus. Zaroka je bila
kmalu nato objavljena in princesa Olga
je prispela v Beograd Dne 22. oktobra
1923 je naša prestolnica proslavljala

svečan krst prestolonaslednika Petra
in prav tisti dan je prispela v prestol-
nico kneginja Olga. Naslednji dan opol-
dne je bila v kapeli starega dvora po-
roka mladega para. Za priči sta bila
vojvoda Yorški, današnji kralj Jurij VI.
ter blagopokojni Viteški kralj Aleksan-
der. Tako je kneginja Olga postala čla-
nica pomenosa kraljevskega doma Ka-
radiorževićev.

Družinsko življenje kneza Pavla in
kneginje Olge lahko od vsega početka
služi za vzgled zakonske sreče in lju-
bezni. Kneginja Olga marljivo vrši
svoje dolžnosti gospodinjice, žene in ma-
tere. Njen dom je skromen, toda opreml-
jen s finim estetskim okusom. Vsak
predmet in vsaka sobica izdaja harmo-
nijo, okus, domačnost in toplino. Lju-
bezen do cvetja izpolnjuje harmonijo
njenega doma.

Prvorojenec kneževič Aleksander, ro-
jen 13. avgusta 1924 na Angleškem, in
kneževič Nikola, rojen 19. junija 1928
takisto na Angleškem, ter ljubljenska
princeska Elizabeta, rojena 7. aprila
1936 v Beogradu so staršem v ponos
in veselje. Kneginja Olga se vzorno
trudi za njihovo vzgojo v duševnem in
telesnem pogledu.

Pri delu za solono blaženo razvijati
knežnja Olga človekoljubno delavnost
v mnogih ustanovah kraljevine Jug-
oslavije. Na skrbi ji je problem ma-
terinstva, skrbstvo za otroke, borba pro-

ti boleznim in preveliki umrljivosti na
brigi so ji otroška zavetišča, zdravili-
šča in šole. Kot najožja sodelavka kra-
ljice Marije sodeluje kneginja Olga pri
društvu »Srpska Majka«, pri »Zmisti
pomoci«, pri Društvu za zaščito živali
in rastlin, pri Društvu za olepšanje
Beograda, pri Krščanski zajednici ma-
dih ljudi, v Kolu srbskih sester, pri
Domu slepih pri Ligi za pobijanje je-
te, pri Sokolu, Aeroklubu, Jadranski
straži in podobnih organizacijah. Zda-
je tu predsednica glavnega odbora
Rdečega križa.

Odkar je usoda dodelila knezu na-
meštiku odgovornosti polno nalogo, da
krmari naš državni brod, mu je knegi-
nja Olga zvesta sodelavka in opornica.
Kolikar si more pritrpati časa, se po-
sveča glasbi, knjigam in ročnemu de-
lu. Med knjigami se zlasti rada vrača
k starim grškim in latinskim klasi-
kom, iz moderne literature pa zadnji
čas posebno prebira memoarna dela in
zgodovinske razprave. Seveda ročno
spremlja razvoj domače glasbe in li-
terature, kakor tudi napredek naše ljud-
ske umetnosti. Zvesto je vdana starim
narodnim tradicijam. Krstna slava, bad-
njak, vrbica in drugi narodni običaji,
so kneginji Olgi tako dragi, kakor je
to že v tradiciji doma Karadiordjevi-
čev, to na io še bolj približuje ljud-
stvu, kateremu je posvetila svoje živ-
ljenje.

Sani skrbijo za živež

Izredno stroga zima zahteva na finskih bojiščih posebnih ukrepov za dovoz živil. Finci oskrbujejo svoje bojevnike s pomočjo sani

Sibirski viharji
vejejo čez BalkanVojna v polarnem mrazu — Spomin iz
rusko-turške vojne

Budimpeštanski vseučiliški prof. dr. Julij Donath je poslal listu »Pester Lloyd« tele vrstice:

Glede na temperaturo do 41 stopinj pod ničlo, pri kateri se sedaj borijo na finskih rusko-turških bojiščih, mi dovolj te majhen spomin na epizodo iz rusko-turške vojne 1877/78. Takrat sem bil višji štabni zdravnik na turški strani in sem vodil kot kirurg bolnišnice v »rožnem mestu« Kazanliku ob vzhodni prelozi Šipke.

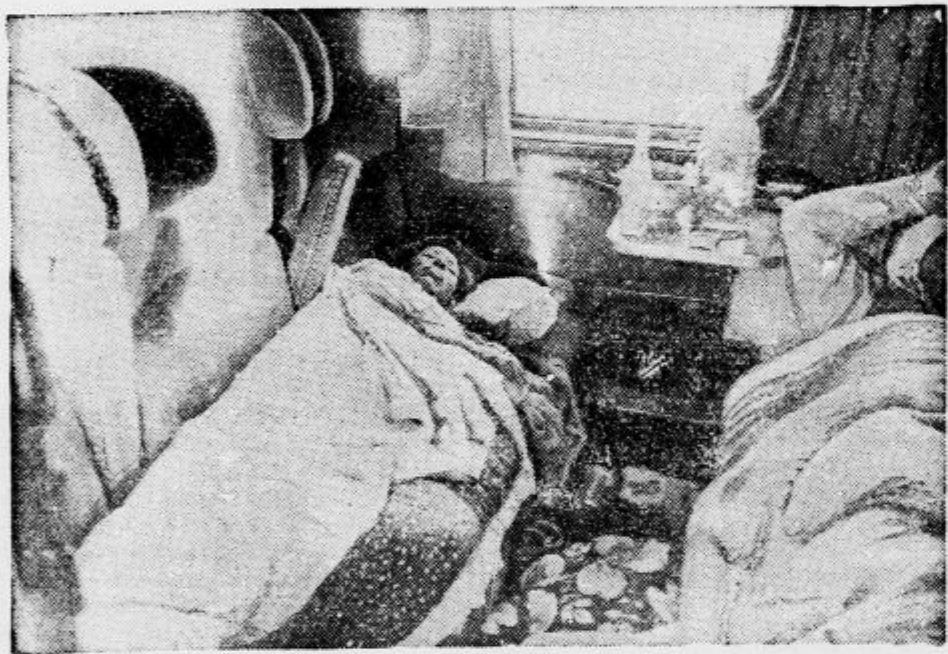
Prisel je ledeno mrzli november in med našimi generacijami štabovci ter ujetimi ruski častniki so se začeli razgovori, ali bi zavoljo mraza ne bil potreben odmor v vojni, tako da bi se mi z balkanskimi prelazi umaknili na jug. Rusi pa proti se veru da bi se izognili sibirskim viharjem, ki so veli čez Balkan. Vsi so bili prepričani, da nobena izmed strank ne bo mogla vztra-

jati na svojih položajih.

Zgodilo pa se je, da so ostali oboji na svojih mestih, čeprav smo morali mi vsake pol ure izmenjavati turške straže. Pri nas smo zabeležili 800 primerov zmrznjenih rok in nog. Rusi pa 4000. Veliki ruski slikar Verešagin je tudi to ovekovečil v sliki, ki predstavlja v plašču z nasajenim bajonetom zmrznjenega ruskega stražnega vojaka z napisom po običajnem ruskem vojnem poročilu: »Na prelazu Šipki vse mirno.«

V svetovni zgodovini je takšen vojni pohod na visokem severu brez primere, brez primere v temperaturi, v kateri se toplomer na alkohol ne da več uporabljati in ko postanejo letaška olja tako gosta, da otežujejo delovanje motorjev. Seveda pa pred 63 leti še nismo sanjali o vojni v zraku.

Vagoni — zasilne bolnišnice

Težko ranjene osebe na postaji Hajdar paša pred prevozom v Carigrad

London — mesto
izgnancevAngleška gestoljubna
vrata so odprta vsem,
ki cenijo svobodo

V Londonu so danes izgnanci — novi izgnanci, katerih imena so dobro znana v evropskem svetu — neki Habsburžani, Kerenski, Halle Selassie, Beneš — in bil je še profesor Freud, ki je pred kratkim umrl v Hampsteadu.

London je bil vedno ponosen na to, da nudi izgnancem raznih dežel, beguncem iz raznih vzrokov, zavetišče, v katerem morejo svobodno živeti in delati. L. 1746 je prišel v London Voltaire, begunec, skeptik in sladkosnednež, ki je bil strašno nesrečen v »mestu stoterih ver in ene same omake«. In še pred njim je bil tam Rousseau, tedaj prav tako neznan, kakor so sedaj neznan razni avstrijski žurnalisti, ki žive kot begunci v Londonu.

Louis XVIII. je živel v Londonu, ko je bil še preprost »meščan Louis Capet«. Vodja madžarskih revolucionarjev Lajoš Kossuth se je zatekel v London, ko so bila druga mesta manj tolerantna ali manj dalekovidna; tudi Mazzini je živel tam. To je bilo natanko pred sto leti, in London se ni spremenil.

Za zastrtimi restavracijami v londonski gledališki četrti je mirna majhna ulica »Kjer je Marat pregledoval zdravniške rok-pise, ki jih je bil odnesel iz britskega muzeja. In okrog vogla so sobe, kjer je Marx spisal večino svojega »Kapitala«.

Zadnji španski kralj je šel tja in zadnji portugalski kralj. V London je šel stari Zola, da pove svetu, da je »resnica na ponodu« v času, ko se je samo London zanimal za resnico.

Kakršnikoli so bili njihovi nazori, kar koli so pisali in govorili, London jih je vedno zakril s svojo mejo, pokrival njihovo pajčolanom njihovo prošlost in skril njihovo bodočnost kratkovidnemu svetu.

»Ti ljudje so veliki, ker verujejo v red,« je rekel princ Metternich, ko je 1. 1849 gledal skozi okno v meglo, tako različno od daljnega sončnega Dunaja. »Samo zaradi tega?« je vprašal vojvoda Wellingtonski. »Red, red,« je odvrnil stari konservativec. »Da, in ker verujejo v svobodo. Toda svoboda mora temeljiti na redu, ako naj obstoji. In tu v Londonu to vedó.«

V šotoru in na obvezovališču

Levo: Finski vojaki na odmoru pod šotorom. — Desno: Prva pomoč ranjenemu s bojišča

Dve bolgarski
smučarki zmrznili

V bolgarski prestolnici govore mnogo o žalostni smrti dveh gimnazistk. Dve učenci šestega razreda sofijske ženske gimnazije sta napravili »muški izlet na Vitošo, od koder se nista vrnili. Na Vitoši so komaj dve uri od velenega idealnega smučarskega terena. Ker obeh deklet po treh dneh še ni bilo nazaj, so ju začeli iskati in so ju našli zmrznjeni. Tragično je pri tej stvari posebnost, da sta našli smrt komaj nekoliko sto korakov od neke gorske kočice, ki je menda v temi nista videli.

Četvorčki v Besarabiji

V besarabski vasi Soremlju je 18letna mlada žena 7. t. m. povila četvorčke, a sama je kratko po porodu umrla, ker ni imela zdravniške pomoči. Ker spočetka ni bilo mogoče dobiti avtomobila, ki bi četvorčke prepeljal v bolnišnico 15 km oddaljenega mesta Kišinjeva, sta kmalu nato umrli tudi dva otroka. Ostala dva so prepeljali v Kišinjev, pa sta menda zavoljo mraza tudi umrli.

Moder sodnik

Ko je pred nekim časom 14letni Bobby Stap stopil pred newyorško mladinsko sodišče, je moral sodnik rešiti težavno nalogo. Dečka je obsedala neodoljiva strast do potovanja, že večkrat je pobegnil z doma, oblastvom je dajal mnogo dela, staršem pa povzročal mnogo žalosti.

Sodnik O'Brien pa se je k sreči izkazal za dobrega psihologa. Menil je, da bi bilo narobe, če bi dečka kaznoval in ga vtaknil v kakšno pobojševalnico. Namesto tega mu je dal možnost, da je začel obiskovati akademijo za trgovinsko mornarico. Tam se je deček izkazal za tako dobrega učenca, da ga učitelji uporabljajo kot svojega pomočnika.

Predor skozi osmi
rimski grič

Promet med rimskimi predeli na desnem bregu Tibere in Vatikanskim mestom se je razvijal doslej z velikimi ovinki zavoljo osmega rimskega griča. Sedaj so sklenili, da bodo ločene mestne dele zvezali z dolgim predorom. Gradnja tega predora predstavlja del tistega dela, ki ga nameravajo izvršiti za svetovno razstavo l. 1942. Predor bo imel 296 m dolžine, 16 m širine. Za vozni promet je določenih 12 m, za pešce pa na vsaki strani po 2 m.

Če še ne veš, zdaj izveš

da so te dni imeli v Buenos Airesu 37 žrtev solnčarice;

da je umrl slikar slovaških in moravskih narodnih motivov Joža Uprka. Učakal je 79 let;

da je Turčija sklenila metodno utrditi Dardanele. Utrjevalna dela bodo vodili francoski inženjerji, topništvo pa bodo dali na razpolago Angleži;

da je bil planist Ignac Padarewski, bivši prezident Poljske, imenovan za prvega člana poljskega državnega sveta v inozemstvu;

da je umrla mati italijanskih četvorčic v Savoni zaradi nastopivših komplikacij;

da sta prvi dve izdaji francoske »Rumene knjige« o vojni v nakladi 135 tisoč izvodov razprodani. Ljudje zahtevajo dnevno do 10 tisoč izvodov te publikacije;

da bodo iz belgijske vojske začeli odpuščati domov očete, ki imajo najmanj tri otroke, na njih mesto pa bodo vpoklicali brezposelne;

da so v Vilni odkrili tajno Poljsko organizacijo, ki je pripravljala vojaško organiziran odpor;

da je rumunska policija aretirala predsednika 200 članov obstoječega društva bukareštanskih beračev, ki je oduhal in hišni posestnik;

da so v Moskvi zabeležili prošle dni 45 stopinj pod ničlo;

da je obhajal znani klovn Grock, s prvim imenom Adrien Wettah, ki je švicar, nedavno svojo 60. letnico;

da je španska vlada prepovedala v letošnjem predpustu vse karnevalske prireditve.

Smrt Desireja Ferryja

Te dni je umrl, tako poroča agencija Havas, rezervni major Desiré Ferry, poveljnik nekega bataljona v Maginotovi obrambni črti. Ferry je bil predsednik narodne unije francoskih rezervnih oficirjev in je bil l. 1919 izvoljen za narodnega poslanca. V francoskih vladah je bil dvakrat minister, in sicer prvič minister za trgovinsko mornarico, drugič pa minister za narodno zdravje.

Trije zobje v možganih

Edinstven primer na Moravskem

Edinstven kirurški primer so imeli v neki moravski občini. Tam so nekemu 18-letnemu mladenčcu z operacijo odstranili tri otroške zobje iz — možganov.

Mladi mož je že od otroških nog bolehal za hudim glavobolom, pred nekoliko leti pa je dobil tudi motnje v vidu. Očesna operacija ni imela nobenega učinka razen tega, da se mu je stanje še poslabšalo. Spravili

Dve pegi
na soncu

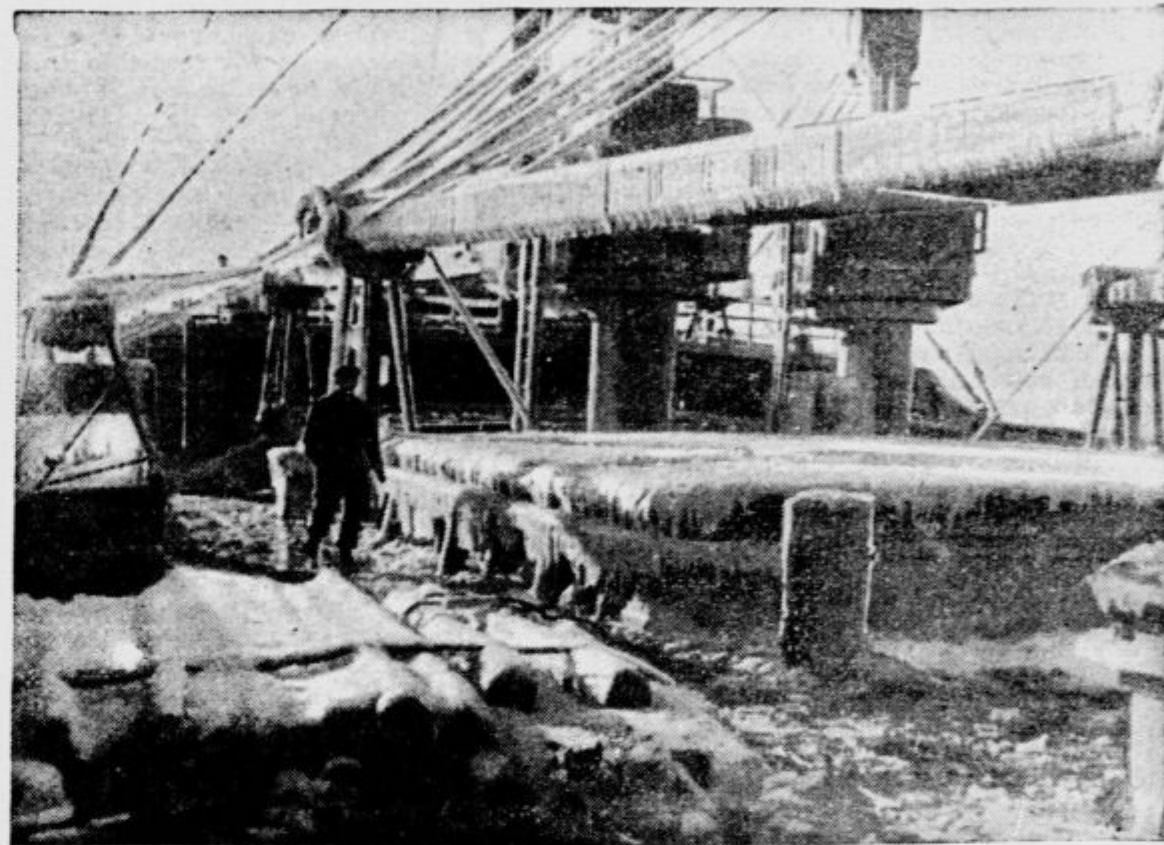
O začetku prejšnjega tedna je bilo opaziti na sončni površini dve ogromni pegi, ki si ju v jasnem vremenu razločilo celo s prostim očesom. Obe pegi sta imeli skupaj približno stokrat večjo površino kakor zemlja. Videti sta bili temni samo zavoljo tega, ker sta bili pač temnejši od svoje okolice, v resnici pa je šlo za žareče plinske vrtince. Njihova temperatura je znašala najmanj 4500 stopinj, medtem ko znaša temperatura sončne površine, kakor znano, 6000 stopinj Celzija.

Stokrat večji od naše zemlje —

Verjetna pokovitev okoli 25. jan.

Pegi sta medtem v skladu z vrtenjem sonca zginili na drugo stran; mogoče pa je, da se okrog 25. t. m. pojavita znova. To ni popolnoma gotovo, kajti takšni pojavi na soncu imajo v splošnem kratko življenje in se zelo spreminjajo. Pegi tako ogromnega obsega so ob tem času toliko nenavadne, ker smo zadnji maksimum v delovanju sončnih peg že prekoračili. Ta maksimum se je vlek od leta 1937, do lanske jeseni in je bil od leta 1870. naj-silnejši. Naslednji maksimum je pričakovati okrog leta 1949.

Vožnja pozimi na morju

V letošnji ostri zimi prihajajo ladje v takšnem stanju v domača pristanišča

Severne ptice
v južnih krajih

Neobičajni pojavi na švicarskih jezerih in v Sredozemskem morju

Med tem ko se selijo volkovi, ki so jih prestrašili tanki in grmenje topov, iz severne Finske in njene srednje predele, med tem ko se dajejo severni medvedi streljati brez odpora, ker ne razumejo, kaj se dogaja okrog njih in v sosedstvu, potujejo divje ptice s severa in iz vseh evropskih vojnih ozemelj v mirnejše južne predele.

Na švicarskih jezerih in na Sredozemskem morju opazujejo ptice, ki jih še nikoli niso videli tako daleč na jugu. V Južni Franciji

so opazovali štokljke, ki so tja pribežale po vsej priliki iz Alzacije, ki je drugače ne zapuščajo niti v hudih zimah. Tam pa se je nateplo tudi ogromno divjih rac, čapelj in slok.

Poznavalci evropskega živalstva trdijo, da te ptice ne izvirajo iz vzhodne Francije ali jugozapadne Nemčije, temveč da so priromale iz dosti daljnjih krajev, iz Poljske in Estonke.

Po velikem potresu v Turčiji

Begunci iz opustošenega potresnega ozemlja so se nastanili v šotorih ob cesti

Nov član
francoske Akademije

Za novega člana Francoske Akademije je bil izvoljen prof. Paul Achard, rojen l. 1878. Leta 1911. je postal profesor na vseučilišču v Lyonu, nekoliko let pozneje pa na pariški Sorbonni. Achard je po poklicu strokovnjak za sodobno zgodovino. Objavil je iz te stroke niz del, ki so znana preko mej Francije.

A NEKDOTA

Jakob Grimm je delal nekega dne v svoji sobi, ko je boječ potrkal na vrata. Majhna deklica je vstopila, se lepo priklonila in vprašala: »Ali si ti gospod Grimm?« — »Sem,« je bil odgovor. — »Ali si ti gospod Grimm, ki je napisal lepe pravljice?« — »Prav tisti sem,« je odgovoril učenjak z nasmeškom, »napisal sem jih skupaj s svojim bratom Wilhelmom.« — »Potem pa si gotovo napravil tudi pravljico o zvitem kročaku?« — Grimm je pritrdil. »Toda sem ti dolžna tolar,« je dejal otrok. »Kajti pod pravljico stoji: In kdor ne verjame, plača tolar — jaz pa te zgodbe ne verjamem. Toda danes ti morem dati samo štiri groše, več nimam v hranilniku. Ostalo ti prinesem pozneje.« — Grimm se je pristrčno nasmejal, vzem je groše in je poslal otroka domov. Potem pa je poslal denar otrokovi materi in je priložil še en tolar za njegov hranilnik.

VSAK DAN ENA

Definici'a
»Nu Pepček, ali veš povedati, kaj je nevtralna dežela?«
Pepček: »Nevtralna dežela je dežela, ki je v nevarnosti.« (»National Zeitung«)

Zaljubljenec z bombo

Morilno oročje pod posteljo izvoljenke

Mlad možki v Dallasu v Teksasu je vneto dvoril upraviteljici neke osnovne šole, ki spočetka ni bila nasprotna njegovim snu-bitvam in se mu je dajala celo poljubljati. Potem pa si je premislila in je ognjevitga mladeniča odločno odbila.

Zavoljo tega je mladi mož skoraj pobesnel in ko vsi njegovi poskusi, da bi svoj izvoljenki pridružil, niso zalegli, ji je prisegel krvavo maščevanje. Z lastnimi rokami je izdelal bombo in jo je na neki način spravil mladi ženski pod posteljo, da

bi jo poglaval v zrak. Strašno morilno orodje pa so na srečo še pravočasno odkrili.

Maščevalni mladenič je moral pred sodnike, ki so ga obsodili na pet let ječe. Mnogi so menili, da je kazen pretrana, toda sodniki so hoteli postaviti eksempl, da bi vr črnim mladim ljudem pregnali želje po takšnih metodah. Če bi tega zaljubljenec z bombo ne kaznoval, kakor se spodobi, so izjavili v razsodbi, bi bilo pričakovati, da se bo spravil naslednji nesrečno zaljubljeni kar s topom nad kraljico svojega srca.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Službo dobi

Posredovalnica

Mrak
Ljubljana, potrebuje dobro gostinjsko kuharico. 1125-1

Brivski pomočnik
mlajša, dobra moč dobi stalno mesto. Sprejem ta koj brivskega varstva Benčičar Avg. Breg 14. 1141-1

Šiviljo
katera je izveščana v prirobniku perila. Sprejem Podnabe na ogl. odd. Jutra pod »Izveščane«. 1153-1

Službe išče

Absolventka
trgovskega tečaja z odliko z izstani pisalnim strojem išče primerno službo v pisarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 33. 804-2

Manufakturnist
agilen, pošten, več nemščine, zmožen samostojnosti, z večletno prakso, verjano tudi v konfekciji galanteriji, premeni mesto radi opustitve trgovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »52 letnia«. 1093-2

Vajenci(ke)

Frizersko vajenko
sprejme salon Rep. Viktor, Ljubljana, Gledališka 8. 1129-44

Pouk

Instrukcije!
Ubožen akademik prosi za instrukcije. Uspeh zagotovljen, cena po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Napredka«. 1138-4

Pouk v umetniškem

oblikovanju govora v svrhu umetniškega udeleževanja. Prijave torek, četrtek, petek od 11. do 12.30. Mirko Kankler, trgalec in dipl. učitelj, Gradišče 10, III. levo. 1156-4

Običajno

Oficirsko uniformo
novo za srednjo postavo prodam din 700.— Na ogled Petrovič, krojač, Tabor 4 1150-13

Gospodična

išče sobo za takoj, po možnosti v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mirna«. 1157-23a

Dopisi

Katera gospa

vdova ali gospodična bi hotela pomagati iz sedanjih razmer trgovsko naobraženemu mladeniču. Ženitev ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hvaležena«. 1142-24

Državni uradnik

ločen po ženini krivdi, — želi znanja v svrhu ženitve. Resne ponudbe s sliko na podružnico Jutra v Mariboru pod šifro »Mir v hiši«. 1134-25

Osamljeno

Na Vaš oglas 7. dne 6. I. 1940 dvignite jsmo ponovno takoj. Ljubljana, 1124-24

Ženitve

27 leten fant

s kapitalom, pos. in gost. sin in izučeni mešar, želi dopisovati z gospodično ali vdovo, staro do 32 let ki ima obrt ali posestvo kmetijo ali kaj drugega v svrhu ženitve. Ponudbe s polnim naslovom in sliko pošljite pod šifro »Simpatici«. Korošče na ogl. odd. Jutra 1136-25

Stroji

Šivalni stroj

pogrešljiv, malo rabljen, poceni napredaj. Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa 36. nasproti Gospodarske zveze. 1160-29

Mizarske stroje

nove in rabljene, nudim iz zaloge v Ljubljani odo. za takojšnje dobavo iz tovarne Zaloge si lahko brezobvezno ogledate. Specialna trgovina strojev DOVŽAN IVAN, Ljubljana, Frančiškanska 4. Tel. 45-42. 1144-29

Informacije

Izjava

Podpisani Rankel Jožef, posestnik in gostinčar iz Laz št. 5 pri Koprivniku s tem preključujem in obžalujem vse, kar sem neresničnega in žalivega govoril o šolskem upravitelju Šefmanu Stanislavu iz Svevega potoka in o gospodični Lakner Anici iz Koprivnika ter se obema zahvalujem, da sta odstopila od sodnega postopka. V Koprivniku, dne 11. jan. 1940. Rankel Josip. 1152-31

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali darvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralica — Svetlokalnica

PREMOG
KOKS — DRVA
nudi

I. Pogačnik
BOHORICEVA 5
Telefon 20-59
Postrežba brezhibna.

PODEZELSKA HIDROELEKTRIČNA CENTRALA
(turbina 100 Ps, rezerva plinski motor na ogije, napetost voda 3000 V)

IŠČE
elektrostrojnika
s 1. aprilom. — Prijave pod »Elektron« na oglasni oddelek »Jutra«.

Večje industrijsko podjetje SPREJME ZA TAKOJ

PROJEKTANTE, KALKULANTE, INSTALATERJE

za vodo, paro in zrak, ki so sposobni za samostojno delo. — Ponudbe poslati pod značko »Majstore« na oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana.

Umrl nam je naš nadvse dobri papa, tast, stari oče, svak in stric, gospod

Jakob Traun

ZASEBNIK

v 80. letu starosti.

Pogreb nepozabnega bo v torek, ob 3. popoldne iz hiše žalosti Vič-Glince, Tržaška cesta 54, na pokopališče na Viču.

Maša zadošnica je v sredo, dne 17. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi na Viču.

Ljubljana—Vič, 15. januarja 1940.

MINKA, RADO in VERA, otroci in ostalo sorodstvo.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Vsem svojim cenj. odjemalcem sporočamo tužno vest, da je nenadoma preminul naš družabnik gospod

Julij Lončar

Blagega pokojnika, ki smo ga izgubili sredi njegovega neumornega dela, ohranimo v trajnem častnem spominu.

V LJUBLJANI, dne 15. januarja 1940.

Tvrška LONČAR—RAŠKA—STARŠ

Brez posebnega obvestila.

Nenadoma nas je zapustil naš nadvse ljubljani soprog, brat, zet, svak in stric, gospod

Lončar Jules

TRGOVEC

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 16. januarja 1940 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 5, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. januarja 1940.

Žalujoča soproga ADELA, rodbine: LONČAR, JERMAN in ORAZEM

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preminul v 81. letu starosti nadvse ljubljani oče, ded in praded, gospod

MARTIN PENIČ

OBRAVOVODJA

Pogreb dragega pokojnika bo v Brežicah v torek, dne 16. t. m. popoldne.

Brežice—Ljubljana, dne 15. januarja 1940.

Žalujoči ostali

Umrl je naš ljubi brat, blagi svak in dobri stric, gospod

Albin Kosem

hranilnični kontrolor v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 17. januarja ob 16. izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče pri Sv. Križu. Ljubljana, dne 15. januarja 1940.

Žalujoči brat JOSIP in rodbine: Kosem, Chwatal, Guzeli, Karlin, Pehani, Turk.